

Мирон Сташків

В АТМОСФЕРІ ПОШУКУ Й ОНОВЛЕННЯ

Методичні центри обласних юнацьких бібліотек (ОЮБ) та обласної бібліотеки для дітей через ЦБС помітно впливають на оновлення роботи бібліотек системи Міністерства культури і мистецтв України.

У практиці обласних бібліотек застосовується комплекс заходів, що становлять суть і зміст науково-методичної роботи. Вивчається та аналізується стан бібліотечно-бібліографічного обслуговування населення регіону, формуються фонди, видаються методичні матеріали, узагальнюється і поширюється передовий бібліотечний досвід, здійснюються заходи, спрямовані на підвищення кваліфікації спеціалістів ЦБС тощо.

Методичний центр ОУНБ визначає раціональні форми доведення бібліотечної книжки до населених пунктів, задоволення читацьких запитів. Соціологічна служба дослідила «Читацькі потреби польського населення, яке компактно проживає у Львівській області». Його результати підтвердили основні робочі гіпотези. З'ясувалося, що читацькі потреби поляків (за винятком Львова) задовольняються дуже обмежено через недоукомплектованість бібліотечних фондів польськомовними виданнями, що спричинено вкрай бідним книжковим ринком, відсутністю традиційних джерел (облколектор, книгарні). Нові форми поповнення бібліотечних фондів (дарунки громадських товариств і добровольців) малочисельні і тому не компенсують потреби.

Сподіваємося, що зв'язки з культурологічними осередками, з представництвом Польщі у Львові сприятимуть наповненню фондів польськомовними виданнями.

На підставі анкетування вивчено стан укомплектованості й використання творів забутих та репресованих письменників, читацькі інтереси до українських періодичних видань, до історичної літератури тощо. ЦБС скористалася цими на-

працюваннями, в результаті діапазон тем методичних рекомендацій значно розширився («Маємо розірвати пута старої системи», «Сім'я - духовний храм України», «В правді Божій просвітмися», «Ми чуємо тебе, Кобзарю, крізь століття», «Смійтеся на здоров'я», «Українське військо: вчора й сьогодні», «М.Рильський - поет знаний і незнаний», «Село йде до ринку», «З літопису пам'яті» тощо). Багато добрих відгуків маємо на методичні поради з серії «Правда життя й образу», зокрема «До 50-річчя УПА», «У свічаді пам'яті. І.Мазепа», «Дзвони зраненої пам'яті. Богдан Лепкий», «Клич доби. Юрій Липа», «Голодомор: біль і жах нашого народу», «Український Гомер ХХ ст. Улас Самчук». У процесі підготовки методичних матеріалів враховуються замовлення ЦБС.

Відділом мистецтв ЛОУНБ спільно з Інститутом народознавства НАН України, Вищим музичним інститутом ім. М.Лисенка (ВМІ), Національним музеєм у Львові щорічно видається календар ювілейних і пам'ятних дат «Митці Львівщини». Подана в ньому бібліографія відбиває фонди відділів мистецької літератури та літератури іноземними мовами ЛОУНБ, НБ ім.В.Стефаніка, бібліотек Національного музею у Львові та ВМІ.

Прислужиться читачам бібліографічний покажчик літератури про Львівську область та серія рекомендаційних покажчиків «Поборники державності України».

Обласні бібліотеки комплексно вивчають напрацювання ЦБС. Так, стан роботи Дрогобицької, Золочівської, Перемишлянської, Стрийської, Радехівської РЦБС розглядався на розширених методичних радах, про що інформовано місцеві Ради народних депутатів.

Злободенні питання бібліотечної справи обговорюються на фахових заняттях (зокрема проводяться День керівника з теми «Орієнтири управління», День комплекатора, обласний семінар завідуючих організаційно-методичними відділами ЦБС.

На Дні керівника було порушені питання про «Закон, право, працю», про бібліотечний маркетинг

як нову концепцію управління бібліотекою і бібліотечною системою. Інформаційно насиченим виявився круглий стіл з теми «Діяльність ЦБС області в рамках концепції культурної політики в Україні». Заздалегідь було надіслано анкету учасника семінару про орієнтири управління. Тому всіх зацікавила соціологічна інформація.

Методичні консультації на інших фахових заходах («Сучасний читач: його потреби і шлях їх задоволення», «Шляхи поліпшення краєзнавчої роботи бібліотек з юнацтвом», «Створення ядра національної книги - головна вимога часу») сприяють пошуків роботи бібліотек.

Учасники семінарів зустрілися з представниками видавництва «Кобзар», «Меморіал», газет «Неділя» і «Літературний Львів», журналу «Жіночі секрети». Відбулася презентація книг В.Качурівського «Свинцевий епіграф», П.Гоця «Тисячоліття», Т.Кукурузи «Пісні».

Яка ж результативність методичних дій? Помітно зростає у фондах обсяг видань з історії України, народознавства, краєзнавства, релігійного змісту, творів українських письменників, особливо колишніх репресованих. Великим попитом користуються видання «Просвіти», «Меморіалу», «Червоної калини», «Каменяра», «Свічада». Спонсором бібліотек Дрогобича стало видавництво «Відродження», ряд підприємств. Цю благодійну акцію підтримано в Бориславі та Львові, в Дрогобицькому й Пустомитівському районах.

ЦБС збагатилися діаспорною літературою. Так, до Дрогобицької Центральної міської бібліотеки надійшло понад тисячу книг від Спільки українців Великої Британії, Товариства українців Торонто, Товариства української еміграції Гамбурга. Неабияку цінність становлять книги, що надійшли до Бузької, Золочівської, Турківської, Стрийської, Сокальської ЦБС. Зважаючи на потік діаспорної літератури і читацький інтерес до неї, при обласній бібліотеці третій рік діє відділ з національного й духовного відродження. Це - база мето-

ичної служби з популяризації літератури.

У ДБС використовуються методи соціологічного дослідження: анкетування читачів з таких питань, як читання творів раніше репресованих письменників, інтерв'ювання, визначення кращих творів року.

Бібліотеки співпрацюють з місцевими осередками Руху, різноманітними товариствами, релігійними громадами, з Народними домами.

Традиційною є краєзнавча робота, очолювана центральними бібліотеками. Радеківська ЦРБ щорічно складає «Календар Радеківщини», Жовківська - підготувала рекомендаційний бібліографічний список «Що читати про Жовківщину». Стали систематичними краєзнавчі читання в музеї, створеному при Турківській ЦРБ. Влаш-

туються книжково-етнографічні виставки, літературні вернісажі; вечори пам'яті, інформаційні калейдоскопи тощо. Здійснено заходи до Міжнародного року сім'ї, року О.Ольжича, відзначені ювілеї М.Рильського та Ю.Липи, 400-річчя від дня народження Б.Хмельницького.

Відбулися свята української книги в Городку, Бузьку, Мостиськах, Сокалі, історичної книги - в Жовкві, Жидачеві, в яких взяли участь письменники, актори, бібліофіли.

Методисти виявляють, узагальнюють і поширюють передовий бібліотечний досвід. Видається інформаційний бюлетень «Вісті з бібліотек». Бібліотекарів зацікавили такі матеріали, як «Книжчині іменини», «Бібліотека: її роль в економічній орієнтації читачів», «Світ духовного слова - це завжди непов-

торність», «Йдемо з глибин історії».

Нетрадиційно підвищується кваліфікація бібліотекарів у Сокальській ЦРБ. Крім надання методичних порад, передбачений аналіз періодичних видань, розповіді про матовідомі літературні й мистецькі постаті, зустрічі з представниками місцевої Ради народних депутатів. Позитивний досвід роботи з національною книгою обговорено на обласній міжвідомчій науково-практичній конференції «Бібліотека і національне та духовне відродження». Корисними були й роздуми за круглим столом над Законом України «Про бібліотеки й бібліотечну справу».

Все це сприяє піднесенню значущості бібліотеки як підґрунтя культури та інформаційного потенціалу суспільства.

SUMMARY

Informational infrastructure of society and retrospective documental resoures

It's said about topical task of contemporary historical science-development and mutual supplement forms and organization method of historical-archival and manuscript information and introduction their into conversion on different levels

O.Matvienko Demands to functional possibilities of the programme means (for library processes)

It is described the contemporary tendency to com-

bined utilization of resources and experience on automation of Library processes

V.Mil'man, V.Udalova Publication DSTU «Acqrusition, bibliographical description, analysis of documents»

It is duply and objectively analysed some positions of Ukrainian standarts in the field of information and documentation. It is advanced propositions improvement of DSTU, which are founded on scientific dates and practical experience. It is proposed the discussion of question with enlist the public of library in a couese.

A.Syvtsova, O.Akymova 125 years of scientific library of Institute biology of South seas

It is given detailed history of establishment. It is described sparse specific funds. It is discovered an important role of scientists in creation, post-war resforation of Library, replenishment and forming funds.

L.Makarenko History of culture of Khmel'nychyna

P.Slobodianyuk The culture of Khmel'nychyna: Scientific-

historical publication. - Khmel'nytskyi: Podillia, 1995. - 332 p.

O.Dovhopola To problems of cooperation

The agents of the cooperative movement of Galychyna (1873-1939). Bibliographical index / The Ministry of Agricultural and Foodstuffs of Ukraine, Scientific Library of L'viv State Agricultural Institute: Compl. L.L.Pynda. - L'viv, 1995. - 76 p.

Монети Володимира з тризубом